Год II Чацьверг 5 студня 1922 г. № 3 (13)

Далоу здраднікоу! Далоу шаптуноу Масквы і Бэрліна!

РАНІЦА

штодзенная, грамадзкая, палітычная і літэратурная газэта

АДРЭС РЭДАКЦЫІ і КАНТОРЫ: Вільня, Вострабрамская № 4, „Hotel Szlachecki" пак. № 2.
Рэдакцыя адчыняна што дня, апрача сьвят, ад 11 да 1 і ад 5 да 7 гадз.

Цана нумару 20 марак.
Падпіска на 1 мес. . . 400 марак.
З перасылкай 1 „ . . 500 „
За граніцай ў два разы даражэй.

ЦАНА АБВЕСТАК:
За адзін радок звычайнага друку на 1 стр.—60 м.
ў тэксьце . . . . 75 м.
за тэкстам . . . . 40 м.
Для шукаючых працы на 10 прац. таней.

Сялянскі Беларускі Зьезд, Заходняй Беларусі

у Вільні 10-13 сьнежня 1921 года.

На Зьездзе былі прысутны прадстаўнікі Заходняй Беларусі, а так сама прыбылі прадстаўнікі Закардоннай Беларусі, якая мучыцца пад няволяй маскоўскіх камуністаў.

Зьезд выняс давер'е Краёвай Сувязі даручыў ёй стаяць на чале ўсяго беларускага жыцьця, як палітычнага, так эканамічнага і культурна-прасьветнага.

1) Старшыня З'езду П. Аляксюк, 2) Віцэ-Старшыня Д-р Паўлюкевіч; 3) Сябра Прэзыдыуму сялянін Маркевіч; 4) Сэкрэтар Бэкіш; 5) Старшыня Цэнтральнага Камітэту Краёвай Сувязі—Вацлаў Пупка.

Ашмянчукі!

Ваш Беларускі сялянскі спісак па Ашмянскаму павету № 6.

За гэты спісак усе беларусы: каталікі і праваслаўныя, старыя і маладыя, мужчыны і жанкі — павінны галасаваць 8 студзеня г. г.

Людзі, пастаўленыя у гэтым спіску — вашы сялянскія сыны, якія ня прададуць вас нашым ворагам.

Гэтыя людзі будуць у Сойме, перад усім сьветам дабівацца: 1) Каб зямля палітая вашай кроўю і потам — як найхутчэй была перададзена вам, а у першую чаргу, беззямельным і малазямельным; 2) Каб у нас быў закон і парадак і каб ніхто не важыўся паневярацьць нашы правы, як беларуса і як чалавека; 3) Каб усім пацярпеўшым ад вайны — далі дапамогу грашыма, лесам, насеньням, жывёлай і інш.; 4) Каб у нас было даволі урадавых школ; 5) Каб Урад направіў дарогі, масты, каб залажыў бальніцы і аптэкі, каб дапамог завясьці добрыя гаспадарскія машыны і прылады і інш., а так сама, каб нам больш ніколі не пагражала бальшавіцкая навала маскоўскіх грабежнікаў.

Усё гэта патрэбна ня толькі для нас самых, але і для нашых дзяцей, для нашых ўнукаў, для нашага будучага пакаленьня.

Дзеля гэтага наш абавязак, наша павіннасьць, пасылаць у Сойм сваіх лепшых людзей.

Галасуйце усе За Ваш Беларускі Сялянскі спісак № 6.

Зямлю і абарону сялянству дасьць толькі спісак № 6.

Беларускі Выбарчы Камітэт

Ашмянскага Вокругу.

Дзень выбарау - дзень грамадзянскай павіннасьці!

Беларускі Сялянскі спісак № 6

Кандыдатау у Віленскі Сойм, выстауляных у „Краевай Сувязі“ па Ашмянскаму выбарчаму Вокругу.

1. АЛЯКСЮК ПАВЭЛ. Сялянін вёскі Тальмінава, Ашмянскага павету; праўнік, вядомы беларускі дзеяч, многа працаваўшы на ніве беларускага адрадженьня, вядомы абаронца правоў беларускага селянскага народу.

2. КАРЭНДА МІХАЛ, Сялянін вёскі Крыванцы Граўжыскай гміны, Ашмянскага павету,—беларускі дзеяч.

3. БУТКЕВІЧ ПЕТР, 31 год. Сялянін мястэчка Жупраны, Ашмянскага пав,—сьвядомы і шчыры беларус і каапэратар.

4. КАМАРОУСКІ ФЕЛІКС, 60 гадоў. Сялянін мястэчка Крэва Ашмянскага павету, беларус.

5. СУБАЧ ФРАНЦІШАК, 29 гадоў. Сялянін мястэчка Дзевенішкі, Ашмянскага пав. Сьвядомы беларускі працаўнік.

6. ТАРУСЕВІЧ ІГНАТ, 43 гадоў. Сялянін м. Гальшаны, Ашмянскага павету.

7. САПАЧ СТЕФАН, 35 гадоў. Сялянін вёскі Яковічы, Беніцкай гміны, Ашмянскага павету.

8. РОДЗКА АНДРЭЙ, 65 гадоў. Сялянін вёскі Яковічы, Беніцкай гміны, Ашмянскага павету.

9. ЧЫЖЭУСКАЯ МАРЫЯ, 22 гадоў. Сялянка вёскі Свірыдовічы, Смаргонскай гміны, Ашмянскага павету, вучыцельніца.

10. СТРЫГА АЛЕКСАНДР, 25 гадоў. Сялянін вёскі Лудзінава, Крэйскай гміны, Ашмянскага павету.

Усе беларусы Ашмяншчыны. як адзін, у дзень выбараў, ў нядзелю 8-га студня, павінны йсьці на выбары. Каб ніхто ў гэты дзень не заставаўся дома і ня спадзяваўся, што „абыдзяцца там і бяз яго!

Усе, хто хоча шчасьлівай долі сваей Бацькаўшчыне, павінны галасаваць за свой беларускі сьпісак **№ 6**.

Усе, хто хоча дабра сялянскаму народу, павінны падаваць свае галасы за сялянскі сьпісак **№ 6**.

Толькі ад сваіх праўдзівых беларускіх сялянскіх прадстаўнікоў сялянін-беларус можа спадзявацца абароны сваіх правоў!

КАМАЙЦЫ!

Ваш Беларускі сялянскі спісак па Камайскаму вокругу № 5.

За гэты спісак усе беларусы: каталікі, праваслаўныя і старавэры, маладыя і старыя. мужчыны і жанкі — павінны галасаваць 8 студзеня г. г.

Людзі пастаўленыя у гэтым спіску — вашы сялянскія сыны якія не прададуць вас нашым ворагам.

Гэтыя людзі будуць ў Сойме, перад усім сьветам дабівацца: 1) Каб зямля палітая вашай кроўю і потам — як найхучэй была перададзена вам, а у першую чаргу, беззямельным і малазямельным; 2) Каб у нас быў закон і парадак і каб ніхто не важыўся паневяраць нашы правы, як нацыянальныя. так рэлігійныя і агульна грамадзянскія; 3) Каб усім пацярпеўшым ад вайны — далі дапамогу грашыма, лесам, насеньнем, жывёлай і інш.; 4) Каб у нас было даволі урадовых школ; 5) Каб Урад направіў дарогі, масты, каб залажыў бальніцы і аптэкі, каб дапамог завесьці добрыя гаспадарскія машыны і прылады і інш., а так сама, каб нам больш ніколі не пагражала бальшавіцкая навала маскоўскіх грабежнікаў.

Усё гэта патрэбна ня толькі для нас самых, але і для нашых дзяцей, для нашых ўнукаў, для нашага будучага пакаленьня.

Дзеля гэтага наш абавязак, наша павіннасьць, наслаць у Сойм сваіх лепшых людзей.

Галасуйце ўсе За Ваш Беларускі Сялянскі спісак № 5.

Землю і абарону сялянству, дасьць толькі спісак № 5

Беларускі Выбарчы Камітэт

Камайскага Вокругу.

Беларускі Сялянскі спісак № 5.

Кандыдатаў ў Віленскі Сойм, выстаўляных „Краёвай Сувязью“ па Камайскаму выбарнаму Вокругу.

1. ШЫШКОУ ВАСІЛЬ. Вядомы беларускі дзеяч, рэдактар газэты „Jednaść“.

2. БЭКІШ ЯНКА. Сялянін, вучыцель; сябра беларускай партыі „Сялібнікі“; вядомы беларускі дзеяч ў справах эканамічных і культурна-прасьветных.

3. МІХАЙЛАУ ХВЕДАР. Сялянін вёскі Оцкевічы, Сьвенцянскага павету сьвядомы геларус.

4. ЦЬВІЛЭНЬ МАРЦІН. Сялянін вёскі Мунцовічы Сьвенцянскага павету сьвядомы беларус.

5. БАРСУКОУ ВАСІЛЬ. Сялянін вёскі Крукі, Гаўдуцішскай гміны, Сьвенцянскага павету, беларус.

Усе беларусы Камайскага Вокругу, як адзін, ў дзень выбараў ў нядзелю 8-га студня, павінны ісьці на выбары; каб ніхто ў гэты дзень ня заставаўся дома і ня спадзяваўся, што „ абыдзяцца там і бяз яго,,!

Усе, хто хоча шчасьлівай долі сваей Бацькаўшчыне, павінны галасаваць за свой беларускі сьпісак № 5!

Усе, хто хоча дабра сялянскаму народу, павінны падаваць свае галасы за сялянскі сьпісак № 5!

Толькі ад сваіх праўдзівых беларускіх сялянскіх прадстаўнікоў сялянін-беларус можа спадзявацца абароны сваіх правоў!

Вільня, 5 Студзеня 1922 г.

Новая страніца гісторыі адчынілася.

Народ беларускі ачнуўся. Падняў свой нацыянальны сьцяг і пад чырвона-белай Пагоняй ідзе да вызваленьня сваей Бацькаўшчыны.

Ад нас, нашага разуменьня важнасьці сёньняшняга дня, залежыць хутчэйшае прыбліжэньне таго часу, калі споўняцца мары лепшых сыноў беларускага народу, якія цярпелі, уміралі і кроўю плацілі за будучую волю Беларусі.

Дзень 8-го студня, дзень выбараў ў Віленскі Сойм, гэта адзін з крокаў, які зближае нас да гэтага вялікага кліча—„Вольная Бацькаўшчына!“

Беларускія сяляне ў гэты дзень павінны сказаць усяму сьвету, што яны не рабы і мужыкі, а вольныя грамадзяне вольнага краю, якія чуюць сябе беларусамі і змагаюцца за Беларусь.

Хто з беларусаў ня выпаўніць у гэты дзень сваей грамадзянскай павіннасьці, хто ня пойдзе да выбарчай урны і ня падасьць свайго голасу за выбарчы сьпісак, няхай памятае, што яго ўласнымі рукамі кладзецца адно лішняе зьвяно да тых кайданоў няволі, якія так ахвоча гатовы нам накінуць нашы ворагі.

✦✦✦✦

Вялікія беларускія народныя сабраньня.

У Ашмяне.

1-га студня гэтага году ў салі народнага тэатру у Ашмяне адбылося вялікае беларускае сабраньне, на якім былі прысутнымі прадстаўнікі ўсіх, нямаль, гмін Ашмянскага павету.

Саля ня магла зьмесьціць ўсіх сабраўшыхся. Адчыніў сход мясцовы беларускі дзеяч п. Ян Тарчэўскі, які шчыра вітаючы сабраўшыхся, выказаў думку аб важнасьці нашага учасьця ў выбарах да Віленскага Сойму і канешнасьці галасаваньня толькі за беларускія сялянскія сьпіскі. Галоўны выбарчы Камісар Краёвай Сувязі п. Адам Курыловіч ахарактэрызаваў значэньне прысутнасьці беларускіх сялянскіх сыноў ў Віленскім Сойме і шкоды, якая ідзе ад устрыманьня ад учасьцьця у выбарах.

У гарачай прамове п. Вацлаў Пупка выказаў ўсю вялікую шкадлівасьць і цёмную правакацыйнасьць работы людзей, называючых сябе беларусамі і выступаючых ад імяні Нацыянальнага Камітэту, ўраду Ластоўскага і партыі сацыялістаў - рэвалюцыянераў. „Гэтыя людзі нясуць ня волю, а найгоршую кабалу, Табе, Беларускі Народзе! Прыкрываючыся пекнымі лёзунгамі, яны стараюцца прыкрыць тую гнусную працу, ніці якой ідуць з Бэрліна, нядвузначна вядуць нашу старану да маскоўска - бальшавіцкага пекла“.

З вялікай праграмнай прамовай выступіў П. Аляксюк, які зьяўляецца першым кандыдатам

Калі верыш ворагу - ня верыш сабе сам,-ня ідзеш на выбары--вораг ты братам!

Чаго дамагаецца Краёвая Сувязь і беларуская партыя Сялібнікі.

Бароняць правы беларускага сялянскага гаспотнага народу.

Дабіваюцца, каб як найхучэй надзяліць зямлею беззямельных і малазямельных сялян беларусау.

Бароняць нацыянальныя беларускія правы.

Адчыняюць нацыянальныя беларускія школы і бароняць іх.

Бароняць беларускі народ перад вышэйшымі польскімі уладамі, каб мяйсцовыя дробныя улады самаупрауна ня здзекаваліся над ім.

Адчыняюць каапэратывы, каб прадаваць сялянам прадукты па танейшым цэнам.

Сябрамі гэтых арганізацый зьяуляюцца толькі сяляне і сялянскія сыны.

па беларускаму сьпіску ў Віленскі Сойм па Ашмянскаму Вокругу.

А характэрызаваўшы сучаснае становішча Беларусі, напрамкі беларускай палітычнай мысьлі, выясьніў падставы ідэолёгіі Краёвай Сувязі і партыі Сялібнікаў, якія, змагаючыся за нацыянальныя і сацыяльныя правы беларускага народу, бачаць лепшую будычыну Беларусі толькі ў лучнасьці с Польшчай.

У заканчэньне сваей вобразнай прамовы П. Аляксюк заклікаў беларускі народ адкінуць сумлеўкі і няпэўнасьць і з верай ісьці вялікім шляхам нацыянальнага адраджэньня.

Сабраньне спаткала прамову гучнымі вокляскамі.

Даведаўшыся, што п. Аляксюк мае пакінуць сабраньне і выяжджае, ад імяні сялян, якія пазьней прыехалі, найболяй з ґмін Пружанскай і Сольскай, выступіў грамадзянін Буткевіч і прасіў яго яшчэ раз сказаць прамову.

Апошняя прамова п. Аляксюка, малюючая ў вагністых выразах ўсю нядолю беларускага народу, зрабіла на сабраўшыхся вялікае ўражэньне.

Шмат хто с прысутных падходзіў асабіста да яго, дзякуючы за гэтае шчырае роднае слова.

Адбыўся беларускі спэктакль, дэклямацыі, выступіў з пекнай прамовай прадстаўнік „Зялёнадубцаў", пасьля чаго сабраўшыміся была вынясяна адзінагалосна рэзалюцыя выражэньня давер'я п. Аляксюку, як сыну беларускага сялянскага народу і абаронцы яго правоў.

Рэзалюцыя ў сільных выразах кляйміць ўсіх ініцыатараў, якія стараюцца тым чы іншым спосабам закідаць балотам імя Аляксюка.

У вёсцы Талмінава.

1-го студня а 6-ай гадзіне вечарам адбылося сабраньне, на якім выступілі с прамовамі грамадзяне: В. Пупко, Пав. Аляксюк і сяляне вёскі Марцінкевіч, Малышка і Крупічовіч.

Настрой быў надта прыхільны ў адносінах да берарускай справы.

Агульнае незадаваляньне вызвала заява гр. Крупічовіча аб прысланьні 10 нумараў „Крыніцы" з лаянкамі на п. Аляксюка.

Сяляне канешне прасілі п. Аляксюка сказаць, за які ім нумар галасаваць. „Як скажаш, так ўжо і рабіць будзям." У адказ на гэта п. Аляксюк растлумачыў, што ня можа ім навязываць свайго погляду, што сягоньня ім вытлумачана, чаго якая партыя дабіваецца і няхай ім самым падскажэ сумленьне за кім ісьці.

У Мураванай Ашмянцы.

У Мураванай Ашмянцы да сабраўшагася народу гаварылі А. Курыловіч і П. Аляксюк.

Найцікавей, што прыехаді яны ужо дужа позна і весь народ быў на вечарыне ў школе.

Вучыцель ня хацеў пазволіць гаварыць. Калі ўвайшлі, адзін з сялян зьвярнуўся з запытаньнем: „прыехаў Аляксюк, ці хочаце яго паслухаць?. „Хочам усе, няхай гавора, ён наш чалавек"

Вучыцель пробаваў перашкаджаць, але сяляне так абурыліся, што ён быў змушаны лічыцца з фактам.

Асабліва ярка выступіў п. Курыловіч.

Пасьля прамоў доўга крычалі: „праўду кажэце, мы вам верым, за вамі пойдзем!"

Шмат сялян з вечарыны пайшло ў другую хату разам з прыехаўшымі гасьцямі, дзе яшчэ доўга гутарылі і прасілі рожных выясьненьняў.

Так першы выступ нашых правадыроў выйшаў на дзіва яркім; ён паказаў, за кім ідзе народ.

А. Н.

Што зрабіла Краевая Сувязь Беларускаму Грамадзянству за апошнія два месяцы.

У пачатку травеня месяца леташняга году ў Вільні быў заложаны „Цэнтральны Камітэт Краёвай Сувязі", які паставіў сваімі заданьнямі прыйсьці з дапамогаю, як маральнаю, так і матэрыяльнаю ўсяму беларускаму грамадзянству нашага краю.

Дзякуючы таму рэальнаму грунту, на які стала Краёвая Сувязь, у палітычным напрамку, ёй удалося зрабіць болей, як таго можна было спадзявацца.

У кароткі час Краёвая Сувязь, згрупавала каля сябе шмат шчырых, здольных і энэргічных працаўнікоў і лёгка пашырыла сваю чыннасьць на правінцыі.

Дзеля таго, што другія беларускія арганізацыі аказаліся мала актыўнымі і ня жыцьцёвымі; дзеля таго, што ўсе яны ў большай частцы лавілі „жураўлёў у небе і не маглі ўтрымаць сініцы ў руках", як кажа прыказка, — Камітэт Краёвай Сувязі, як арганізацыя рэальнай працы, ўзяўшыся за работу, не ўважаючы на шмат рожных цяжкіх труднасьцяў і перашкод, цяпер ужо ўзяла ў свае рукі ўсе тры галоўныя справы нашага краю, гэта; асьветную, эканамічную і палітычную.

Справа беларускай асьветы, гэта самая глаўная справа для нас беларусаў, як народу, толькі пачынаючага сваё нацыянальнае жыцьцё. Патрэбны школы, патрэбны кніжкі, патрэбны газэты, журналы, бібліатэкі, чытальні, рэфэраты, культурна прасьветныя гурткі і г. д.

Справа беларускага эканамічнага жыцьця ў нас саўсім не парушана: брак каапэратываў, брак прамысловых прадпрыемстваў, не нарыхтаваны гандаль ня толькі з заграніцаю, але і ўсябе ў краі наша прыроднае багацьце — эксплаатуюць чужынцы, наша гаспадарка вядзецца старадаўным парадкам і г. д.

Палітычная справа беларускага народу і, наагул, нашага краю, трапіла ў рукі, палітычных авантурнікаў, якія могуць пагубіць наш народ. Гэтыя „палітыкі" вядуць народ да яго ворагаў і стараюцца пасварыць яго з прыяцелям, з бліжэйшым суседам — польскім народам, які шчыра жадае бачыць беларуса сваім роўным братам і ідзе да яго з дапамогай.

Вось прычыны, дзеля якіх Краёвая Сувязь паўстала да жыцьця і каб крок за крокам заваёўваць і займаць усе гэтыя пазыцыі, якія даюць магчымасьць беларускаму народу тварыць сваю лепшую будучыну.

За апошнія два месяцы „Краёвая Сувязь" здоляла зрабіць, пакуль што, ніжэй апісанае:

Па асьветнай справе.

Заложаны і выходзяць у сьвет тры беларускія газэты, дзьве тыднёвыя — „Jednaść" і „Родная Страха" і штодзенная — „Раніца."

Заложана пры Камітэце Краёвай Сувязі выдаўніцтва беларускіх кніжак.

З'арганізаваны беларускі раз'ездны тэатр, які цяперака дае прэдстаўленьні на правінцыі у беларускіх местах і мястэчках.

У ЛУЧНАСЬЦІ З ПОЛЬШАЙ З БУДУЕМ НАШУ Сьветлую Будучыну.

АШМЯНЧУКІ!

Гэта ваш нумар.

6

Гэты нумар трэба выразаць і ў дзень выбараў укласьці у капэрту, якую дадуць у Абвадовай Камісіі.

КАМАЙЦЫ!

Гэта ваш нумар.

5

Гэты нумар трэба выразаць і ў дзень выбараў укласьці у капэрту, якую дадуць у Абвадовай Камісіі.

Калі мы будзем мець сваіх прадстаунікоу у Сойме, мы будзем мець палову таго, што сягоньня трэба мець беларусу.

Адкрыта у Валажынскім, Вілейскім, Ашмянскім, Слонімскім, Стаўпецкім і інш. паветах 52 беларускіх школы, якія цяпэрака атрымліваюць ад Камітэту усялякую дапамогу і у скорым часе пяройдуць на урадовыя.

СПІСАК ШКОЛ, АДКРЫТЫХ КАМІТ. КРАЕВАЙ СУВ.

Павет.	Воласьць.	Вёска.
Вілейскі	Краснасельская	Вялікі-Бор
Стаўпецкі	Ракаўская	Гірэвічы
Вілейскі	Краснасельская	Старынкі
Несьвіж.	Сіняўская	Ганевічы
Вілейскі	Маладэчненск.	Ярэўшчына
Стаўпецкі	Ракаўская	Юркаўшчына
Вілейскі	Краснасельская	У ш а
Ашмянскі	Беніцкая	Баркаўшчына
Вілейскі	Радашкавіцкая	Путнікі
Стаўпецкі	Ракаўская	Гойрасава
Несьвіж.	Сіняўская	Яўхімаўцы
,,	,,	Ліскаво
Вілейскі	Лебедзеўская	Емілі—Сукі
Стаўпецкі	Ракаўская	Страла
Несьвіж.	Сіняўская	Нарэшавічы
Слонімскі	Пацаўская	Вялікія-Кроглі
,,	Дзятлаўская	Асанова
Вілейскі	Краснасельская	Аляхновічы
Валожын.	Валожынская	Карусьціно
Вілейскі	Краснасельская	Гранічы
,,	Радашкавіцкая	Загорцы
,,	Ільская	Залескі
,,	Гацаўская	Грамцово
,,	,,	Запалякі
,,	Лебедзеўская	Вяжуці
,,	Радашкавіцкая	Сычэвічы
Лідскі	Арлянская	Дзеварцы
Стаўпецкі	Радашкавіцкая	Калінаўка
Валожын.	Забрэская	Гарадэчна
	Валожынская	Капусьціна
,,	,,	Чэртавічы
,,	,,	Рачаняты
,,	Забрэская	Ганькавічы
,,	,,	Гародзькі
,,	,,	Аўгустово
,,	,,	В.-Зяпрудзьдве
,,	Валожынская	Стайкі
,,	,,	м. Валожына
,,	,,	Кебуці
,,	Палачанская	Вялікае Сило
,,	Валожынская	Бунькаво
,,	,,	Бабровічы
,,	Вішнеўская	м. Вішнево
,,	Валожынская	Шутовічы
,,	,,	Дзюблені
,,	,,	Срэнівічы
,,	,,	Будроўшчына
,,	,,	Улазавічы
,,	,,	Міньчы і Белюкі
,,	Палачанская	Кабылякі
,,	,,	Дзявяшы і Копінеры
,,	,,	Палачаны

У сяго 52 школы.

Ужо атрыманы дазвол і як будзе складзены педагагічны пэрсанал—ў Радашковічах будзе аткрыта беларуская гімназія, а у Маладэчні—вучыцельская сэмінарыя.

По палітычнай справе.

У палітычных справах, Краёвая Сувязь здабыла сабе пачэснае мейсца, як сярод грамадзянства Краю, так і ў Польскіх палітычных кругах і ў Польскага Ураду.

Адна за адною адчыняюцца філі Камітэту па правінцыі, якія даюць грамадзянству усе пртрэбныя рады і кіруюць яго палітычным, асьветным і эканамічным жыцьцём. Да сягодняшняга дня адчыняны філіі Камітэту і другія установы Краёвай Сувязі ў Ашмяншчыне, Мураванай Ашмянцы, Глыбокім, Залесьсі, Радашковічах, Сычэвічах, Сіняўцы, Несьвіжу, Лунінцы, Баранавічах, Застравічах і Слоніме.

Усякі сялянін і рабочы, лічыць установы Краёвай Сувязі сваімі, беларускімі і шчыра і ахвотна карыстаецца іх заходамі, радамі і дапамогамі.

Проці усялякіх няспраўядлівасьцяў, робляных польскімі чыноўнікамі у адносінах да беларусаў на мейсцох, як Цэнтральны Камітэт Краёвая Сувязі, так і яго усе установы—рашуча вядуць барацьбу і цьвёрда стаяць як абаронцы грамадзянства.

Шмат пасаджаных у турму беларусаў знайшлі сваё вызваленьне, дзякуючы заступству Краёвай Сувязі.

Шмат уселякіх другіх крыўд для беларускіх сялян — было ухіляна, дзякуючы заходам і аўтарытэтнасьці гэтай жа установы.

По эканамічнай справе.

Залажыўшы у Вільні Каапэратыў „Самапомач", а пасьля гуртовую складніцу пад той жа назвай, да сягодняшняга дня ужо Краёвая Сувязь здоляла адчыніць шмат сваіх адзелаў—каапэратываў на правінцыі, як напр.: ў Мураванай Ашмянцы, Залесьсі, Глыбокім, Лебедзеве, Радашковічах, Смаргоні і інш. У Вільні Краёвай Сувязьзю адкрыта вялікая пекарня (быўшая графа Тышкевіча, якая дастаўляе найлепшы і найтанейшы хлеб для бяднейшых жухарох праз каапэратывы.

Мясцовая Улада шырога ідзе на спатканьне у гэтых справах і як матэрыяльна, так і маральна дапамагае.

Грамадзянства, спазнаючы вялікае значэньне гэтай эканамічнай пляцоўкі для нашага краю і бачучы выразную сваю карысьць у гэтым—таксама шырока падтрымлівае гэтыя каапэратывы, запісываючыся ў іх сябрамі.

Бяручы пад увагу усё сказанае, трэба выказаць толькі адно пажаданьне, каб і далей Краёвая Сувязь, не пакладаючы рук, так сама энэргічна і шчыра працавала на карысьць дарагой Бацькаўшчыны і каб праз другія два месяцы плёны яе працы, на ўсіх гэтых трох галоўных пляцоўках нашага жыцьця—павялічыліся у дзесяць разоў болей.

Н. О.

✦✦✦✦

ТЭЛЕГРАМЫ.

ВАРШАВА. 4. 1. (А. В.) У Гэльсінфорсу польскі пасол Сакальніцкі атрымаў вялікую фінскую нагараду.

ПРАГА. 4. 1. (А. В.) На сабраньні, пасьля новага году, прэзыдэнт Массарык у сваёй вялікай прамове палітычнага характэру зьвярнуў ўвагу на тое, што прапазыцыя народаў засталася згоднай малай Антантай, бо стаіць на варце злучэньня гаспадарстваў усей Эўропы, а так сама адбудаваньня Расеі. Зкрануўшы адносіны з немцамі, п. Массарык сьцвярдзіў, што чэшскі народ хоць і вёў барацьбу з немцамі, ўсё-ж такі хоча з імі жыць у згодзе.

РЫМ 4. 1. (А. В.) У сьвязі з дэманстрацыямі ў Спарляце і Сэбэнікі, высланы туды італьянскія караблі да ўсіх партоў Далмацкіх.

ЛЬВОУ. 4. 1. (А. В.) „Родны Край" паведамляе, што следства аб камуністах „święto jurskich" пакуль што ня скончана. Справа Фэдака адбудзецца ў другой палавіне Лютага.

ЛЕНДЫН. 4. 1. (А. В.) Згодна чутак, прэзэсам Амэрыканскага Камітэту помачы Расеі зацьверджана ўмова, згодна якой. Савецкі ўрад мае права закупіць харчоў на 10 мільёнаў доляраў ў золаце. Саветы павінны выслаць гэтае золата да новага году.

ЛЬВОУ. 4. 1. (А. В.) „Родны Край" паведамляе, што бальшавікі загадалі на Украіне новы пабор, які не даў ім ніякага рэзультату, бо мясцовыя жыхары адхіліліся ад службы. Самі бальшавікі не бяруць гэтых рэкрутаў на аколіцах па граніцы, уважаючы на тое, што гэта элемэнт распустны і ня можа быць прыгодным для украінскай прапаганды.

ПРАГА. 4. 1. (А. В.) Прэмьер Бэнэш сьцверждае, што малая Антанта мае палітычнае значэньне, бо галоўным заданьнем яе зяўляецца пашырэньне гаспадаркі ў гаспадарствах, якіе ўходзяць у Саюз

КАТАВІЦЫ. 4. 1. (А. В.) Ужо некалькі дзён знаходзіцца на Горным Шлёнзку прадстаўнік ад Саветаў, ў мэце злучэньня фірмаў шлёнзкіх з Саветамі. Да гэтага часу зробляны вялікія жалезна-дарожныя закупы для Саветаў. Рахункі будуць урэгуліраваны амэрыканскімі банкамі.

АТЭНЫ 4.1. (А. В.) Паўстанчаскі рух на востраву Крыце вельмі шырыцца. На мэйсца начальніка Крыцкага гаспадарства мае быцьззваны Вэніэзлас.

ПАРЫЖ 4.1. (А. В.) Французкі бюджэт застаўся прыняты 216 галасамі пры 7 ўстрымаўшыхся.

ПРАГА 4.1. (А. В.) На прошлым тыдні на конта чэхаў падпісаны гандлёвы трактат паміж Чэхамі, і Саветамі.

ПАРЫЖ 4.1. (А.В.). Дня 3 студня Брыянд выехаў на канфэрэнцыю ў Ганау.

МАСКВА 4.1. (А. В.) Прэзэс Выканаўчага паміжнародавага камітэту заве ўсіх перасяленцаў, якія знайходзяцца пяцер у Швэцыі, каб паварацілі да Масквы.

ХАРКАЎ 4. 1. (А. В.) Апрвізацыйныя пэрспэктывы Украіны вельмі благія. У 1921 годзе засеяна на 3 с пал. мільёнаў дзесяцін менш, чым у 1916 годзе. У гэтым годзе абсеяных палёў менш яшчэ на палавіну. На случаю неўраджая на Украіне, ёсьць патрэба на 40 мільёнаў пудоў. Дзеля ўраду хопіць можа 6 міль ёнаў пудоў хлеба. Паменшала праізводства хлеба, па прычыне зьнішчанай гаспадаркі, з прошлых гадоў. Напрыклад, да вайны ў Кіяўскай г. з дзесяціны зьбіралі да 77 пудоў, калі цяпераха ня зьбіраюць нават і 40 пудоў.

ЛЬВОУ. 4. 1. (А. В.). „Родны Край" паведамляе, што украінская дэлегацыя Народнай Рэспублікі падала ў Рыму ад імяні свайго ўраду пратэст, па прычыне падпісаньня савецка-чэскай ўмовы.

КАНСТАНТЫНОПАЛЬ. 4. 1. (А. В.). У Турцыі распачалася эвакуацыя астаткаў арміі гэнэрала Урангеля, якія заставаліся да гэтага часу у Канстантынопалі.

БЭРЛІН. 4. 1. (А. В.). У Нямеччыне залезна-дарожныя забастоўкі скончыліся.

БЭРЛІН. 4. 1. (А В.). Парыскі карэспандэнт „Lokal Anzejger" паведамляе, што да Парыжа прыбыла прамысловая дэлегацыя, ў мэце наладзіць адносіны з купцамі, французскімі прамысловцамі.

ЖЭНЕВА 4. 1. (А. В.) Жанеўскі „Żurnal" піша, што Рада Паслоў паміж 10—20 студня патрэбуе ўсе страты ад адміністрацыі Горнага Шлёнзку з прошлага году. Падзел гэтай сумы будзе зроблены паміж Немцамі і Польшчай.

Рэдактар і Выдавец Вацлаў Адамовіч.

Друкарня „ДРУК", Субач, 2.